HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a noua)

12 octombrie 2017 *

„Marcă a Uniunii Europene – Procedură de opoziție – Cerere de înregistrare a mărcii verbale a Uniunii Europene SDC-554S – Marca națională verbală anterioară neînregistrată SDC-554S – Motiv relativ de refuz – Articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 207/2009 [devenit articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2017/1001] – Probe în dovedirea conținutului dreptului național – Norma 19 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 2868/95 [devenit articolul 7 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul delegat (UE) 2017/1430] – Prezentarea de probe pentru prima dată în fața camerei de recurs – Puterea de apreciere a camerei de recurs – Articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 [devenit articolul 95 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2017/1001]”

În cauza T-316/16,

Moravia Consulting spol. s r. o., cu sediul în Brno (Republica Cehă), reprezentată de M. Kyjovský, avocat,

reclamantă,

împotriva

Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), reprezentat de D. Gája, în calitate de agent,

pârât,

cealaltă parte din procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs a EUIPO, intervenientă la Tribunal, fiind

Citizen Systems Europe GmbH, cu sediul în Stuttgart (Germania), reprezentată de C. von Donat, de J. Lipinsky, de J. Hagenberg, de T. Hollerbach și de C. Nitschke, avocați,

având ca obiect un acțiune formulată împotriva Deciziei Camerei a doua de recurs a EUIPO din 1 aprilie 2016 (cauza R 1575/2015-2) privind o procedură de opoziție între Moravia Consulting și Citizen Systems Europe,

TRIBUNALUL (Camera a noua),

compus din domnii S. Gervasoni, președinte, L. Madise și R. da Silva Passos (raportor), judecători,

grefier: doamna X. Lopez Bancalari, administrator,

având în vedere cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 21 iunie 2016,

* Limba de procedură: engleza.

având în vedere memoriul în răspuns al EUIPO depus la grefa Tribunalului la 24 octombrie 2016,

având în vedere memoriul în răspuns al intervenientei depus la grefa Tribunalului la 2 decembrie 2016,

având în vedere decizia din 9 martie 2017 de conexare a cauzelor T-316/16-T-318/16 pentru buna desfășurare a fazei orale a procedurii,

în urma ședinței din 11 mai 2017,

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

1 La data de 10 aprilie 2014, intervenienta, Citizen Systems Europe GmbH, a depus o cerere de înregistrare a unei mărci a Uniunii Europene la Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), în temeiul Regulamentului (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca Uniunii Europene (JO 2009, L 78, p. 1), cu modificările ulterioare [înlocuit prin Regulamentul (UE) 2017/1001 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind marca Uniunii Europene (JO 2017, L 154, p. 1)].

2 Marca a cărei înregistrare a fost solicitată este marca verbală SDC-554S.

3 Produsele pentru care s-a solicitat înregistrarea fac parte din clasa 9 în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, cu revizuirile și modificările ulterioare, și corespund următoarei descrieri: „Calculatoare de buzunar; calculatoare”.

4 Cererea de înregistrare a mărcii Uniunii Europene a fost publicată în *Buletinul mărcilor comunitare* nr. 2014/076 din 24 aprilie 2014.

5 La data de 22 iulie 2014, reclamanta, Moravia Consulting spol. s r. o., a formulat o opoziție întemeiată pe articolul 41 din Regulamentul nr. 207/2009 (devenit articolul 46 din Regulamentul 2017/1001) împotriva înregistrării în integralitatea sa a mărcii solicitate.

6 În susținerea opoziției, reclamanta a invocat în primul rând existența unui drept anterior conferit de o marcă verbală neînregistrată, cu un conținut identic cu cel al mărcii solicitate, dat fiind că acest drept exista cel puțin pe teritoriul Republicii Cehe. Această marcă verbală neînregistrată privea calculatoarele.

7 Reclamanta a indicat că a utilizat marca neînregistrată înainte de depunerea cererii de înregistrare a mărcii solicitate, mai ales cu prilejul unei comenzi făcute în octombrie 2013 în vederea unei livrări de calculatoare provenind din Hong Kong (China). În acest scop, reclamanta a prezentat drept element de probă un document de două pagini intitulat „confirmare de vânzări” („sales confirmation”) și datat 8 octombrie 2013.

8 Reclamanta a invocat în al doilea rând reaua-credință a intervenientei. Totuși, ca urmare a unei comunicări a EUIPO din 5 august 2014 prin care se preciza tocmai faptul că acest motiv nu putea fi invocat decât în cadrul unei proceduri în declararea nulității împotriva unei mărci a Uniunii Europene înregistrate, reclamanta a făcut cunoscut, printr-o scrisoare adresată EUIPO la data de 10 decembrie 2014, că nu mai invocă reaua-credință a intervenientei.

9 Reclamanta a invocat în al treilea rând lipsa caracterului distinctiv al mărcii solicitate.

10 Prin decizia din 5 iunie 2015, divizia de opoziție a EUIPO a respins opoziția formulată de reclamantă și a obligat-o la plata cheltuielilor de judecată. Divizia de opoziție a arătat că reclamanta nu a furnizat nici informații, nici probe în legătură cu dreptul național aplicabil pe care ea își întemeia pretențiile și în temeiul căruia utilizarea mărcii solicitate ar fi putut fi interzisă în statul membru în cauză, nici măcar după ce a fost invitată să își completeze opoziția. Pe de altă parte, divizia de opoziție a subliniat că lipsa caracterului distinctiv al mărcii solicitate intra sub incidența articolului 7 din Regulamentul nr. 207/2009 (devenit articolul 7 din Regulamentul 2017/1001) și, în consecință, nu era un motiv valabil într-o procedură de opoziție.

11 Împotriva deciziei diviziei de opoziție, reclamanta a formulat, la data de 4 august 2015, o cale de atac la EUIPO în temeiul articolelor 58-64 din Regulamentul nr. 207/2009 (devenite articolele 66-71 din Regulamentul 2017/1001).

12 Reclamanta a anexat la memoriul de expunere a motivelor căii de atac informații referitoare la legislația cehă relevantă privind mărcile, care precizează conținutul acestei legislații vizând protecția juridică a unui semn neînregistrat.

13 Prin Decizia din 1 aprilie 2016 (denumită în continuare „decizia atacată”), Camera a doua de recurs a EUIPO a respins calea de atac.

14 Mai întâi, pe de o parte, camera de recurs a apreciat în esență că, în cursul procedurii de opoziție, reclamanta nu a menționat dispozițiile legale aplicabile și nu a furnizat nicio informație privind conținutul drepturilor invocate sau condițiile care trebuie îndeplinite în speță, care să permită EUIPO să evalueze dacă erau îndeplinite condițiile specifice prevăzute de aceste dispoziții și dacă, în consecință, era posibil să se interzică utilizarea mărcii solicitate în temeiul legislației statului membru în cauză, respectiv Republica Cehă. Camera de recurs a amintit că reclamanta avea obligația să revendice și să furnizeze toate informațiile necesare pentru a demonstra că marca anterioară intra în domeniul de aplicare al dreptului național și că aceasta din urmă conferea dreptul de a interzice utilizarea unei mărci mai recente.

15 Pe de altă parte, în ceea ce privește informațiile referitoare la legea cehă prezentate de reclamantă pentru prima dată în fața camerei de recurs, aceasta din urmă a apreciat că nu ele nu puteau fi considerate „noi” sau „suplimentare” și erau, din aceste motiv, inadmisibile. Camera de recurs nu are în realitate o putere de apreciere pentru a admite probe prezentate tardiv.

16 În continuare, camera de recurs a adăugat că, chiar dacă elementele de probă prezentate pentru prima dată în fața sa ar trebui să fie considerate „noi” sau „suplimentare”, ceea ce i-ar permite astfel să exercite o putere de apreciere cu privire la luarea lor în considerare, ea și-ar fi exercitat această competență decizând să nu le ia în considerare. Potrivit camerei de recurs, din modul de redactare a articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 [devenit articolul 95 alineatul (2) din Regulamentul 2017/1001] reiese că invocarea sau prezentarea tardivă de fapte și de probe nu este de natură a conferi părții respective un drept necondiționat ca asemenea fapte sau probe să fie luate în considerare. Camera de recurs a concluzionat că împrejurările care însoțiseră prezentarea tardivă a probelor de către reclamantă nu erau de natură să justifice o astfel de întârziere.

17 Referitor la argumentul întemeiat pe pretinsa rea-credință a intervenientei, invocat din nou de reclamantă, deși renunțase să invoce acest motiv în cursul procedurii de pe rolul diviziei de opoziție, camera de recurs a amintit că, potrivit articolului 41 din Regulamentul nr. 207/2009, opoziția poate fi formulată în temeiul articolului 8 din regulamentul menționat [devenit articolul 8 din Regulamentul 2017/1001] și a indicat că, întrucât această dispoziție nu menționează reaua-credință ca motiv de opoziție, nu va examina acest motiv.

18 În sfârșit, camera de recurs, întemeindu-se pe jurisprudență, a subliniat că problema abordată în cursul procedurii de opoziție nu consta în a stabili dacă semnul contestat era sau nu era distinctiv și dacă trebuia înregistrat în lumina articolului 7 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009 [devenit articolul 7 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul 2017/1001], ci mai curând dacă trebuia să se refuze înregistrarea semnului contestat din cauza existenței unui drept anterior în sensul articolului 8 alineatul (4) din același regulament [devenit articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul 2017/1001].

Concluziile părților

19 Reclamanta solicită Tribunalului:

– anularea deciziei atacate;

– obligarea EUIPO la plata cheltuielilor de judecată.

20 EUIPO și intervenienta solicită Tribunalului:

– respingerea acțiunii;

– obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

Cu privire la admisibilitate

21 EUIPO susține ca acțiunea este vădit inadmisibilă. Intervenienta consideră la rândul său că acțiunea este inadmisibilă întrucât este întemeiată pe articolul 52 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009 [devenit articolul 59 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul 2017/1001].

Cu privire la cauza de inadmisibilitate invocată de EUIPO

22 În opinia EUIPO, la baza respingerii de către camera de recurs a căii de atac formulate împotriva deciziei diviziei de opoziție au stat două motive. În primul rând, camera de recurs nu avea nicio putere de apreciere pentru a accepta înscrisurile prezentate în expunerea de motive a căii de atac. În al doilea rând, chiar dacă camera de recurs ar fi avut puterea de apreciere și ar fi exercitat-o, aceasta ar fi respins calea de atac. EUIPO susține că reclamanta nu contestă în prezenta acțiune al doilea motiv al deciziei atacate. În consecință, chiar dacă s-ar admite motivele invocate de reclamantă referitoare la primul motiv al deciziei atacate, ele nu ar fi de ajuns pentru a se anula decizia menționată, dispozitivul acestei decizii rămânând oricum întemeiat pe al doilea motiv. EUIPO concluzionează, ținând seama de cele ce precedă, că acțiunea este vădit inadmisibilă.

23 La punctul 21 din cererea introductivă, reclamanta motivează prezentarea tardivă a referințelor concrete în legătură cu dreptul ceh pe care se întemeia și în temeiul căruia utilizarea mărcii solicitate ar fi putut fi interzisă în statul membru în cauză. În acest scop, ea susține în esență că a depus în termenul stabilit de EUIPO toate probele referitoare la dreptul său anterior de utilizator al unui semn neînregistrat și că nu lipseau decât informațiile privind dreptul național. Aceasta adaugă că, în virtutea principiului *iura novit curia*, nu era necesară prezentarea detaliată a dispozițiilor concrete din legea cehă, care este accesibilă publicului. În plus, reclamanta susține că EUIPO era obligat să clarifice acest aspect, indicând elementele concrete care lipsesc din opoziție pentru ca ea să le poată remedia conform

dispozițiilor legale. Or, potrivit reclamantei, invitația adresată de EUIPO de a furniza precizări cu privire la opoziție nu era clară și nu îi permitea să deducă obiecția concretă formulată împotriva opoziției sale.

24 În această privință, este necesar să se arate că reclamanta a susținut în prezenta acțiune motivele care justificau, în opinia sa, prezentarea tardivă a elementelor de probă în cauză. În consecință, reclamanta contestă în totalitate poziția EUIPO conform căreia prezentarea tardivă a acestor elemente de probă nu putea fi acceptată. Chiar presupunând că există în dosar elementele care contrazic teza susținută de reclamantă, o astfel de constatare nu ar viza admisibilitatea acțiunii, ci mai curând temeinicia sa. Independent de motivarea invocată de reclamantă pentru furnizarea tardivă a elementelor de probă în cursul procedurii administrative, nu se poate, așadar, susține, cum face în esență EUIPO, că reclamanta se limitează în speță să critice acea parte din decizia atacată în care camera de recurs a concluzionat că nu dispunea de nicio putere de apreciere pentru luarea în considerare a respectivelor elemente.

25 În aceste condiții, trebuie respinsă cauza de inadmisibilitate a acțiunii invocată de EUIPO.

Cu privire la cauza de inadmisibilitate invocată de intervenientă

26 Intervenienta consideră că, deși reclamanta a indicat în cursul procedurii de opoziție că nu își menține acest motiv, ea pare să se întemeieze pe articolul 52 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009 pentru a contesta decizia atacată.

27 În prezenta cauză, reclamanta a formulat o opoziție, conform articolului 41 din Regulamentul nr. 207/2009, la înregistrarea unei mărci a Uniunii Europene în temeiul articolului 8 alineatul (4) din același regulament. Intervenienta amintește că articolul 52 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009, referitor la reaua-credință a solicitantului la depunerea cererii de înregistrare a unei mărci a Uniunii Europene, este o cauză de nulitate absolută și nu figurează printre motivele de opoziție la înregistrarea unei mărci a Uniunii Europene și, în consecință, nu poate fi invocat în cadrul unei proceduri de opoziție. În consecință, potrivit intervenientei, acest motiv este inadmisibil.

28 În cursul procedurii de opoziție, reclamanta a indicat în mod expres diviziei de opoziție că renunța să mai invoce reaua-credință a intervenientei pe care o invocase inițial. Totuși, în cursul procedurii în fața camerei de recurs, reclamanta a reiterat că cererea de înregistrare a semnului contestat fusese formulată cu rea-credință de intervenientă, motiv pentru care, la punctul 85 din decizia atacată, camera de recurs a apreciat că opoziția putea fi formulată în temeiul articolului 8 din Regulamentul nr. 207/2009 și că, întrucât această dispoziție nu menționează reaua-credință ca motiv de opoziție, chestiunea respectivă urma să nu fie examinată.

29 Pe de altă parte, la punctul 26 din cererea introductivă, reclamanta menționează, printre motivele invocate în susținerea cererii sale, încălcarea articolului 52 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009, fără însă a indica vreun argument în sprijinul acestei afirmații. În ședință, ca răspuns la o întrebare adresată de Tribunal, reclamanta a afirmat că își menține acest motiv.

30 Or, trebuie amintit că, potrivit articolului 76 litera (d) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, cererea introductivă trebuie să cuprindă o expunere sumară a motivelor menționate, iar această expunere trebuie să fie suficient de clară și de precisă pentru a permite pârâtului să își pregătească apărarea, iar Tribunalului să soluționeze acțiunea, eventual fără alte informații suplimentare [a se vedea Hotărârea din 18 septembrie 2012, Scandic Distilleries/OAPI – Bürgerbräu, Röhm & Söhne (BÜRGER), T-460/11, nepublicată, EU:T:2012:432, punctul 16 și jurisprudența citată]. Motivul întemeiat pe încălcarea articolului 52 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009, întrucât nu răspunde în mod evident acestor cerințe, trebuie respins ca vădit inadmisibil. Trebuie de altfel

subliniat că invocarea acestui motiv în faza prezentei acțiuni este surprinzătoare din moment ce reclamanta a indicat în mod expres diviziei de opoziție că renunță la invocarea relei-credințe a intervenientei.

31 Rezultă din tot ceea ce precedă că motivul întemeiat pe încălcarea articolului 52 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009 trebuie respins ca inadmisibil.

32 Cu titlu suplimentar, trebuie amintit că articolul 52 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009 prevede cauzele de nulitate absolută a unei mărci a Uniunii Europene, în special atunci când solicitantul este de rea-credință la momentul depunerii cererii sale de înregistrare (Hotărârea din 11 iunie 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli, C-529/07, EU:C:2009:361, punctele 34 și 35), astfel încât reaua-credință poate fi invocată în cadrul unei cereri de declarare a nulității îndreptate împotriva unei mărci înregistrate. Totuși, astfel cum arată intervenienta, reaua-credință a solicitantului nu figurează la articolul 41 din Regulamentul nr. 207/2009 printre motivele de opoziție la înregistrarea unei mărci a Uniunii Europene. În consecință, motivul trebuie în orice caz să fie înlăturat.

Cu privire la fond

33 În susținerea acțiunii formulate, reclamanta invocă în esență două motive. Primul motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 8 alineatul (4) și a articolului 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 [articolul 76 alineatul (1) devenind articolul 95 alineatul (1) din Regulamentul 2017/1001], precum și a normei 50 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 2868/95 al Comisiei din 13 decembrie 1995 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului privind marca comunitară (JO 1995, L 303, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 189). Al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 52 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009.

34 Întrucât al doilea motiv a fost respins ca inadmisibil, este necesar să se analizeze doar primul motiv.

35 Reclamanta evocă în susținerea acestui motiv că, la aplicarea normei 50 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2868/95, coroborată cu articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, camera de recurs a săvârșit o eroare prin faptul că, în decizia atacată, a ignorat fapte pe care i le-a invocat și probe pe care i le-a prezentat. Aceasta susține că este eronată interpretarea dată de camera de recurs competenței sale discreționare în ceea ce privește probele depuse pentru prima dată în procedura căii de atac introduse împotriva deciziei diviziei de opoziție. Reclamanta arată că, în speță, a depus în termenul acordat toate probele referitoare la dreptul său anterior de utilizare a unui semn neînregistrat și că nu lipseau decât informațiile privind dreptul național. În consecință, în opinia reclamantei, nu s-ar putea afirma că nu prezentase nicio probă în cursul procedurii de opoziție. Reclamanta susține de asemenea că principiile instituite în Hotărârea din 28 octombrie 2015, Rot Front/OAPI – Rakhat (Маска) (T-96/13, EU:T:2015:813), au fost greșit aplicate de camera de recurs în decizia atacată, în condițiile în care această hotărâre a fost pronunțată în speță după expirarea termenului de introducere a căii de atac împotriva deciziei diviziei de opoziție. În consecință, în opinia reclamantei, această hotărâre nu poate fi relevantă în prezenta procedură.

36 EUIPO și intervenienta contestă argumentele reclamantei.

37 Întrucât argumentele invocate de reclamantă în cadrul primului motiv se suprapun, este necesar să fie analizate împreună.

38 Potrivit articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 207/2009, titularul unei mărci neînregistrate se poate opune înregistrării unei mărci a Uniunii Europene în cazul în care această marcă neînregistrată îndeplinește patru condiții: semnul invocat trebuie să fie utilizat în comerț, trebuie să aibă un domeniu de aplicare ce depășește domeniul local, dreptul asupra acestui semn trebuie să fi fost dobândit în conformitate cu legislația Uniunii Europene sau a statului membru în care semnul a fost

utilizat înaintea datei de depunere a cererii de înregistrare a mărcii Uniunii Europene și, în sfârșit, acest semn trebuie să recunoască titularului său posibilitatea de a interzice utilizarea unei mărci mai recente [a se vedea Hotărârea din 29 iunie 2016, Universal Protein Supplements/EUIPO – H Young Holdings (animal), T-727/14 și T-728/14, nepublicată, EU:T:2016:372, punctul 22 și jurisprudența citată]. Aceste condiții sunt cumulative, astfel încât, atunci când un semn nu îndeplinește una dintre aceste condiții, opoziția întemeiată pe existența unei mărci neînregistrate sau a altor semne utilizate în comerț, în sensul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 207/2009, nu poate fi admisă [a se vedea Hotărârea din 21 ianuarie 2016, BR IP Holder/OAPI – Greyleg Investments (HOKEY POKEY), T-62/14, nepublicată, EU:T:2016:23, punctul 20 și jurisprudența citată].

39 Primele două condiții, și anume cea privind utilizarea și cea referitoare la domeniul de aplicare al semnului invocat, fiind necesar ca acesta din urmă să depășească domeniul local, rezultă chiar din modul de redactare a articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 207/2009 și trebuie, prin urmare, să fie interpretate în lumina dreptului Uniunii. Astfel, Regulamentul nr. 207/2009 stabilește standarde uniforme privind utilizarea semnelor și incidența lor, care sunt coerente cu principiile care stau la baza sistemului instituit de acest regulament (a se vedea Hotărârea din 29 iunie 2016, animal, T-727/14 și T-728/14, nepublicată, EU:T:2016:372, punctul 23 și jurisprudența citată).

40 În schimb, din formularea „atunci când și în măsura în care, în conformitate cu legislația statului membru care este aplicabilă acestui semn” reiese că celelalte două condiții, enumerate în continuare la articolul 8 alineatul (4) literele (a) și (b) din Regulamentul nr. 207/2009, constituie condiții stabilite prin regulament care, spre deosebire de cele de mai sus, se apreciază în raport cu criteriile stabilite prin dreptul care reglementează semnul invocat. Această trimitere la dreptul care reglementează semnul invocat este categoric justificată, dat fiind că Regulamentul nr. 207/2009 recunoaște posibilitatea ca semne care nu fac parte din sistemul mărcii Uniunii Europene să fie invocate împotriva unei mărci a Uniunii Europene. Prin urmare, numai dreptul care reglementează semnul invocat permite să se stabilească dacă acesta este anterior mărcii Uniunii Europene și dacă poate justifica interzicerea înregistrării unei mărci mai recente. În conformitate cu articolul 76 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009, sarcina probei privind îndeplinirea acestei condiții revine persoanei care a formulat opoziția la EUIPO (a se vedea Hotărârea din 29 iunie 2016, animal, T-727/14 și T-728/14, nepublicată, EU:T:2016:372, punctul 24 și jurisprudența citată).

41 Pentru aplicarea dispozițiilor articolului 8 alineatul (4) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009, trebuie să se țină seama în special de reglementarea națională invocată și de deciziile judiciare adoptate în statul membru respectiv. În acest temei, persoana care formulează opoziția trebuie să demonstreze că semnul în cauză intră în domeniul de aplicare al dreptului statului membru invocat și că ar permite să se interzică utilizarea unei mărci mai recente (a se vedea Hotărârea din 29 iunie 2016, animal, T-727/14 și T-728/14, nepublicată, EU:T:2016:372, punctul 25 și jurisprudența citată).

42 Norma 19 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul nr. 2868/95 [devenit articolul 7 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul delegat (UE) 2017/1430 al Comisiei din 18 mai 2017 de completare a Regulamentului nr. 207/2009 și de abrogare a Regulamentelor nr. 2868/95 și (CE) nr. 216/96 (JO 2017, L 205, p. 1)] instituie în sarcina părții care a formulat opoziția obligația de a prezenta EUIPO nu doar elementele care demonstrează că sunt îndeplinite condițiile necesare în conformitate cu legislația națională a cărei aplicare o solicită pentru a se putea opune înregistrării unei mărci a Uniunii Europene pe baza unui drept anterior, ci și elementele care stabilesc conținutul acestei legislații (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 5 iulie 2011, Edwin/OAPI, C-263/09 P, EU:C:2011:452, punctul 50). Este adevărat că, din oficiu, camera de recurs și instanța Uniunii trebuie să se informeze cu privire la dispozițiile dreptului național dacă astfel de informații sunt necesare la aprecierea condițiilor de aplicare a unui motiv de refuz al înregistrării în cauză, ceea ce presupune ca ele să ia în considerare, pe lângă faptele invocate explicit de părțile din procedură, și fapte notorii, adică faptele care pot fi cunoscute de orice persoană sau care pot fi cunoscute prin surse accesibile în general (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 martie 2014, OAPI/National Lottery Commission, C-530/12 P, EU:C:2014:186, punctele 39, 44 și 45, și Hotărârea din 28 octombrie 2015, Маска, T-96/13,

EU:T:2015:813, punctul 31 și jurisprudența citată). Totuși, această obligație nu se aplică decât în ipoteza în care EUIPO sau instanța Uniunii dispun deja de indicații referitoare la dreptul național, fie sub formă de alegații în ceea ce privește conținutul său, fie sub formă de elemente puse în dezbatere, și a căror forță probantă a fost invocată (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 28 octombrie 2015, Маска, T-96/13, EU:T:2015:813, punctul 31 și jurisprudența citată).

43 În speță, reclamanta, în calitatea sa de persoană care a formulat opoziția, era cea obligată să prezinte EUIPO elementele care dovedesc conținutul legislației naționale.

44 Pe de altă parte, trebuie amintit că reclamanta a invocat în susținerea opoziției o marcă anterioară neînregistrată cu conținut identic cu cel al mărcii solicitate, acest drept anterior existând, potrivit acesteia, cel puțin pe teritoriul Republicii Cehe. Astfel cum s-a arătat la punctul 7 de mai sus și cum rezultă de asemenea din cuprinsul punctului 9 a șaptea liniuță din decizia atacată, singura probă privind utilizarea mărcii anterioare pe care reclamanta a prezentat-o la divizia de opoziție este un document de două pagini intitulat „confirmare de vânzări” și datat 8 octombrie 2013. Reclamanta nu a depus nicio probă privind legislația națională aplicabilă, motiv pentru care opoziția a fost respinsă de divizia de opoziție. Astfel cum s-a amintit la punctul 12 de mai sus, abia în expunerea de motive a căii de atac introduse la camera de recurs reclamanta a făcut referire pentru prima dată la dispozițiile dreptului național ceh care reglementează protecția juridică a unui semn neînregistrat.

45 Prin urmare, trebuie analizat dacă în mod corect camera de recurs a concluzionat la punctul 70 din decizia atacată că nu dispunea în speță de o putere de apreciere pentru a admite probele prezentate pentru prima dată în fața sa în legătură cu protecția oferită mărcii anterioare de dreptul ceh relevant, în condițiile în care reclamanta nu furnizase nici cel mai mic element de probă în această privință diviziei de opoziție.

46 Potrivit unei jurisprudențe constante, din modul de redactare a articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, referitor la examinarea din oficiu a faptelor de către EUIPO, rezultă că, de regulă și cu excepția unor dispoziții contrare, prezentarea faptelor și a probelor de către părți rămâne posibilă după expirarea termenelor prevăzute în acest sens în temeiul dispozițiilor Regulamentului nr. 207/2009 și că nu este interzis sub nicio formă ca EUIPO să țină cont de faptele și de probele invocate sau prezentate tardiv [a se vedea Hotărârea din 11 decembrie 2014, CEDC International/OAPI – Underberg (Forma unui fir de iarbă într-o sticlă), T-235/12, EU:T:2014:1058, punctul 44 și jurisprudența citată]. Altfel spus, EUIPO poate ține cont de ele în afara termenului acordat de divizia de opoziție și, dacă este cazul, pentru prima dată în fața camerei de recurs făcând uz de puterea de apreciere conferită de articolul sus-menționat 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 decembrie 2014, Forma unui fir de iarbă într-o sticlă, T-235/12, EU:T:2014:1058, punctul 44 și jurisprudența citată).

47 S-a statuat de asemenea în mod constant că această dispoziție, precizând că EUIPO „poate” în astfel de cazuri să decidă să nu țină cont de astfel de probe, învestește EUIPO cu o largă putere de apreciere pentru a hotărî, motivându-și decizia sub acest aspect, dacă este sau nu este necesar să ia în considerare aceste dovezi (a se vedea Hotărârea din 11 decembrie 2014, Forma unui fir de iarbă într-o sticlă, T-235/12, EU:T:2014:1058, punctul 45 și jurisprudența citată).

48 Este cunoscut faptul că această putere de apreciere se limitează la problema dacă se impune să se accepte sau să nu se accepte probele depuse tardiv. Această putere nu se referă la aprecierea naturii acestor probe.

49 Potrivit normei 50 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 2868/95, atunci când calea de atac este îndreptată împotriva unei decizii a unei divizii de opoziție, camera de recurs limitează examinarea căii de atac la faptele și la probele prezentate în termenele stabilite sau specificate de divizia de opoziție, cu excepția cazului în care consideră că trebuie să se țină seama de fapte și de probe „noi” sau „suplimentare” în temeiul articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009

(a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 octombrie 2013, Rintisch/OAPI, C-120/12 P, EU:C:2013:638, punctul 31, și Hotărârea din 21 iulie 2016, EUIPO/Grau Ferrer, C-597/14 P, EU:C:2016:579, punctul 23).

50 În această privință, într-o primă fază, Curtea a interpretat articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 în materie de probă a utilizării astfel: în cazul în care nu se furnizează nicio dovadă a utilizării serioase a mărcii în cauză în termenul acordat de EUIPO, respingerea opoziției trebuie pronunțată din oficiu de acesta din urmă; în schimb, atunci când au fost prezentate elemente de probă privind această utilizare în termenul acordat de EUIPO, prezentarea de probe suplimentare rămâne posibilă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, New Yorker SHK Jeans/OAPI, C-621/11 P, EU:C:2013:484, punctele 28 și 30).

51 Într-o a doua fază, Curtea a apreciat că aceeași interpretare a articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 trebuie reținută în ceea ce privește dovada existenței, a validității și a întinderii protecției mărcii, respectiva dispoziție conținând o normă cu efect orizontal în sistemul regulamentului menționat, în sensul că aceasta se aplică indiferent de natura procedurii în cauză. Curtea a dedus de aici că norma 50 din Regulamentul nr. 2868/95 nu poate fi interpretată astfel încât să extindă puterea de apreciere a camerelor de recurs la probe noi (Hotărârea din 21 iulie 2016, EUIPO/Grau Ferrer, C-597/14 P, EU:C:2016:579, punctul 27, și Concluziile avocatului general Szpunar prezentate în cauza OAPI/Grau Ferrer, C-597/14 P, EU:C:2016:2, punctele 55 și 57).

52 Ținând cont de principiile care tocmai au fost amintite, este necesar, prin urmare, să se analizeze dacă reclamanta a furnizat în cursul procedurii de opoziție cel puțin anumite elemente de probă privind existența, validitatea și întinderea protecției mărcii anterioare neînregistrate de care aceasta s-a prevalat.

53 Trebuie să se constate în această privință că în mod întemeiat camera de recurs a apreciat că reclamanta nu a depus în termenul acordat niciun element de probă referitor la conținutul dreptului național în discuție și nici nu a invocat vreun motiv legitim care să justifice atitudinea sa.

54 Astfel, singurul element furnizat de reclamantă în vederea dovedirii existenței, a validității și a întinderii protecției mărcii anterioare neînregistrate a fost, după cum s-a menționat la punctele 7 și 44 de mai sus, un document de două pagini intitulat „confirmare de vânzări”, datat 8 octombrie 2013, care viza livrarea de calculatoare provenind din Hong Kong.

55 Astfel cum a subliniat EUIPO în memoriul în răspuns, acest document nu furnizează nicio informație cu privire la utilizarea mărcii anterioare invocate în legătură mai ales cu locul și cu durata acestei utilizări și nici cu privire la posibilitatea de a aprecia că întinderea acestei mărci depășește cadrul local. Respectivul document nu conține nici informații cu privire la condițiile impuse de legislația Republicii Cehe.

56 Este necesar totodată să se constate că respectiva „confirmare de vânzări” conține o listă de referințe privind mai multe produse printre care nu figurează marca anterioară neînregistrată, referința cea mai apropiată fiind „SDC-554+”.

57 Pe de altă parte, după cum susține intervenienta, respectiva „confirmare de vânzări” nu conține precizări privind produsele concrete pe care le enumeră și nici nu dovedește că comanda la care ea pare să se refere s-a materializat printr-o livrare a produselor în cauză sub marca anterioară neînregistrată.

58 În ședință, ca răspuns la o întrebare adresată de Tribunal prin care era invitată să explice care erau mai exact informațiile cuprinse în „confirmarea de vânzări” referitoare la condițiile și protecția prevăzute de legislația Republicii Cehe pentru marca anterioară neînregistrată, reclamanta nu a dat nicio explicație.

59 Mai mult, reclamanta a depus la divizia de opoziție un document la care era anexată o scrisoare adresată de intervenientă unei entități germane care nu conține însă nici cea mai mică indicație privind existența, validitatea și întinderea protecției mărcii anterioare neînregistrate.

60 În aceste condiții, nu se poate considera că reclamanta a furnizat deja, în cursul procedurii care s-a aflat pe rolul diviziei de opoziție, anumite elemente în dovedirea existenței, a validității și a întinderii protecției mărcii anterioare. În consecință, referirile la dispozițiile din legislația cehă evocate de reclamantă pentru prima dată în expunerea de motive a căii sale de atac introduse la camera de recurs nu constituie elemente „noi” sau „suplimentare” în raport cu cele depuse la divizia de opoziție.

61 Prin urmare, în mod corect camera de recurs a apreciat că nu are putere de apreciere pentru a accepta probele furnizate pentru prima dată în fața sa întrucât aceste probe au fost depuse tardiv.

62 Având în vedere cele de mai sus, trebuie subliniat că, spre deosebire de împrejurările care au stat la baza pronunțării Hotărârii din 29 iunie 2016, Group/EUIPO – Iliev (GROUP Company TOURISM & TRAVEL) (T-567/14, atacată cu recurs, EU:T:2016:371), elementele de probă depuse de reclamantă la divizia de opoziție în prezenta cauză nu permiteau camerei de recurs să își exercite puterea de apreciere.

63 În plus, în ședință, reclamanta a pus la dispoziția Tribunalului câteva exemplare de calculatoare despre care susține că le comercializează și pe care era înscrisă marca anterioară neînregistrată. Totuși, fără a fi nevoie să se pronunțe cu privire la forța probantă a acestor elemente de probă în ceea ce privește existența, validitatea și întinderea protecției mărcii anterioare neînregistrate, este suficient, pentru a le respinge, să se arate că aceste elemente de probă au fost depuse tardiv. Pe de o parte, astfel cum s-a explicat la punctele 38-51 din prezenta hotărâre, aceste elemente ar fi trebuit să fie furnizate în cursul procedurii care s-a aflat pe rolul diviziei de opoziție a EUIPO. Pe de altă parte, în orice caz, potrivit articolului 85 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, probele și propunerile de probe trebuie să fie prezentate în cadrul primului schimb de memorii. În temeiul articolului 85 alineatul (3) din același regulament, cu titlu excepțional, părțile principale mai pot depune sau propune probe înainte de închiderea fazei orale a procedurii sau înainte de decizia Tribunalului de a se pronunța fără parcurgerea fazei orale a procedurii, cu condiția ca întârzierea în depunerea sau propunerea de probe să fie justificată. Or, în această privință, depunerea respectivelor elemente de probă în ședință a avut loc tardiv în sensul acestor dispoziții. Întrucât reclamanta a omis să invoce o justificare pentru prezentarea tardivă a acestor elemente de probă, ele trebuie înlăturate ca inadmisibile în temeiul articolului 85 alineatele (1) și (3) din Regulamentul de procedură.

64 În ceea ce privește susținerea reclamantei potrivit căreia camera de recurs a săvârșit o eroare întrucât a aplicat principiile instituite în Hotărârea din 28 octombrie 2015, Маска (T-96/13, EU:T:2015:813), în condițiile în care această hotărâre a fost pronunțată după expirarea termenului de formulare a căii de atac împotriva deciziei diviziei de opoziție pronunțate în prezentul litigiu, este suficient să se amintească faptul că, potrivit unei jurisprudențe consacrate, interpretarea pe care o dă Curtea unei dispoziții din dreptul Uniunii se limitează la lămurirea și la precizarea semnificației și a domeniului de aplicare al acesteia, astfel cum ar fi trebuit să fie înțeleasă și aplicată de la momentul intrării sale în vigoare. Rezultă că dispoziția astfel interpretată poate și trebuie să fie aplicată chiar și raporturilor juridice născute și constituite înainte de pronunțarea hotărârii în cauză, iar Curtea poate numai cu titlu excepțional, în temeiul principiului general al securității juridice, inerent ordinii juridice a Uniunii, să limiteze posibilitatea persoanelor interesate de a invoca o dispoziție pe care a interpretat-o în scopul de a pune în discuție raporturi juridice stabilite cu bună-credință. Aceste considerații se aplică instituțiilor Uniunii atunci când acestea sunt, la rândul lor, chemate să pună în aplicare dispozițiile din dreptul Uniunii care fac obiectul unei interpretări ulterioare a Curții (a se vedea Hotărârea din 16 septembrie 2013, Spania/Comisia, T-402/06, EU:T:2013:445, punctul 104 și jurisprudența citată).

65 Cu titlu suplimentar, camera de recurs a apreciat în mod întemeiat la punctul 71 din decizia atacată că, inclusiv în cazul în care elementele de probă prezentate pentru prima dată în fața sa trebuiau să fie considerate „noi” sau „suplimentare” și trebuia să se considere că dispunea de o putere de apreciere pentru a accepta aceste elemente de probă, tot nu le-ar fi luat în considerare.

66 Astfel, după cum a subliniat camera de recurs, din modul de redactare a articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 rezultă că o invocare sau o prezentare tardivă de probe nu poate conferi părții care a procedat astfel un drept necondiționat ca astfel de probe să fie luate în considerare de EUIPO.

67 În această privință, Curtea a decis că luarea în considerare de către EUIPO a dovezilor prezentate tardiv, atunci când este chemat să se pronunțe în cadrul unei proceduri de opoziție, se poate justifica în special în cazul în care acesta consideră că, pe de o parte, elementele prezentate tardiv sunt, la prima vedere, de natură a avea o reală pertinență în ceea ce privește soluționarea opoziției cu care este sesizat și că, pe de altă parte, stadiul procedurii în care are loc această prezentare tardivă și circumstanțele care o încadrează nu se opun acestei luări în considerare (Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul, C-29/05 P, EU:C:2007:162, punctul 44).

68 Or, pe de o parte, trebuie arătat, astfel cum menționează în mod întemeiat EUIPO, că reclamanta trebuia în speță să știe că era obligată să furnizeze anumite probe referitoare la elementele care demonstrează conținutul legislației cehe.

69 O astfel de obligație rezultă deja din modul de redactare a normei 19 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul nr. 2868/95, amintită la punctul 42 de mai sus. În plus, reiese cu claritate din scrisoarea adresată de EUIPO la 5 august 2014 că acesta din urmă a informat reclamanta cu privire la elementele de probă care trebuiau depuse în susținerea unei opoziții întemeiate pe articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 207/2009, indicând mai ales conținutul legislației naționale, cu precădere în ceea ce privește condițiile privind protecția dreptului invocat și întinderea drepturilor recunoscute titularului, și, referitor la o marcă neînregistrată, făcând dovada că această marcă era utilizată în comerț.

70 Or, în pofida acestei cereri explicite de informații, reclamanta nu a depus la divizia de opoziție nicio dovadă referitoare la conținutul legislației naționale și nici nu a furnizat cel puțin o informație cu privire la obiectul acestui conținut.

71 Pe de altă parte, aspectele invocate de reclamantă pentru a justifica această întârziere nu pot fi reținute.

72 Astfel, în ceea ce privește mai întâi principiul *iura novit curia* invocat de reclamantă, acesta privește aplicarea dreptului Uniunii. Potrivit unei jurisprudențe consacrate, determinarea și interpretarea normelor din dreptul național țin de stabilirea situației de fapt, iar nu de aplicarea dreptului. Prin urmare, numai în dreptul Uniunii, care se circumscrie domeniului juridic, își găsește aplicarea principiul *iura novit curia*, pe când dreptul național ține de sarcina probei și de dovedirea în mod adecvat a situației de fapt expuse, conținutul său trebuind să fie, dacă este cazul, dovedit cu probe [a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 martie 2013, El Corte Inglés/OAPI – Chez Gerard (CLUB GOURMET), T-571/11, EU:T:2013:145, punctul 35 și jurisprudența citată]. Or, astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 42 din prezenta hotărâre, pe de o parte, numai în ipoteza în care dispune deja de indicații privind dreptul național EUIPO trebuie să se informeze din oficiu cu privire la acesta dacă acest lucru este necesar pentru a aprecia condițiile de aplicare a unui motiv de refuz al înregistrării. Pe de altă parte, Tribunalul nu are posibilitatea de a exercita în această privință un control efectiv și de a verifica, dincolo de documentele furnizate, conținutul, condițiile de aplicare și aplicabilitatea normelor de drept invocate de un solicitant decât dacă sunt depuse ca probă documente privind dreptul național aplicabil și, eventual, dacă sunt acoperite eventualele lacune din respectivele documente.

73 De asemenea, argumentul reclamantei întemeiat pe caracterul prea general al invitației EUIPO de a clarifica opoziția formulată trebuie respins. Astfel, după cum s-a arătat la punctul 69 de mai sus, scrisoarea din 5 august 2014 prin care reclamanta a fost invitată să își completeze opoziția conținea suficiente elemente care indicau probele necesare a fi depuse în susținerea opoziției. Această scrisoare preciza în mod clar modalitățile de probă admise în cadrul unei opoziții întemeiate pe articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 207/2009 și oferea în această privință informații mai precise și mai detaliate decât cele cuprinse în norma 19 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul nr. 2868/95. Reclamanta a răspuns la această scrisoare la data de 10 decembrie 2014 furnizând mai multe precizări și informații privind opoziția, fără a da însă curs cererii adresate de divizia de opoziție a EUIPO în legătură cu elementele privind dreptul național. Pe de altă parte, în ședință, răspunzând la o întrebare adresată de Tribunal prin care a invitat-o să precizeze motivul pentru care nu a dat curs acestei cereri a diviziei de opoziție, reclamanta s-a limitat să insiste asupra caracterului prea general al invitației formulate de EUIPO, fără să prezinte vreun argument în susținerea acestei afirmații.

74 Având în vedere toate cele ce precedă, primul motiv invocat de reclamantă trebuie respins și, prin urmare, trebuie respinsă acțiunea în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

75 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

76 Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor EUIPO și ale intervenientei.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a noua)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Moravia Consulting spol. s r. o. la plata cheltuielilor de judecată.

Gervasoni Madise da Silva Passos

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 12 octombrie 2017.

Semnături